

PERŽVALGA.

— Pradžioje Spalinio sudegė Maletuose, Vilniaus gub. ir pavieta 100 ukininkų namų su visais javais ir gerybėmis. Į 200 šeimynų neteko pastogės nei maisto.

— „Tėvynės Sargas“ praneša, kad Vilniaus gen-gub. Trocki's paliepė visiems tarpininkams per susirinkimus užklausti valseczionių, ar jie nenorėtų turėti prie kaimų mokyklų ir arbatnamių knygynus su dvasiškoms ir doriszkoms knygelėms. Mat Pobiedonoscevas, tėvas šventojo sinodo, išradęs tokius knygynus naudingais dėl sumaskolinimo svetintaučių. Tarpininkai žinodami valseczionių nuomonės, to klausimo visai nepakėlė, nes butu kilę reikalavimai lietuviszkų knygų tuose knygynuose. Valseziaus mokyklose knygynai tapo apleistai, bet už tai įtaisyti tapo paviečių miestuos centraliszki maskoliszi knygynai, ant kurių visi vascziai turi mokėti po 5 rublius ant metų. Taigi lietuvių pinigais bus įrengti ir užlaikomi maskoliszi knygynai. Lietuviai ant valseziaus susirinkimų turi reikalauti, kad knygos, kurias jie turi nupirkti, turi buti knygynuose lietuviszkos, o ne maskoliszkos, kurių jie nesupranta.

— Ant Prūsų rubežiaus 7 d. Rugsėjo maskoliai nuszovė Joną Gagilą, iš Paszalpio sodžiaus, Indriejavo parapijos. Nuszautasis nesžė liet. knygas bei kitokias daiktus iš Prūsų.

— Indriejave ir Kuliuose valdzia pastatė po 6 raitus liubrikus (szmekerius) gaudymui liet. knygų.

— Žandarai iszkratė kun. Szleivį Vevirženuose jieszkodami paveikslėlių V. Jezaus su erszkėčių vainiku ant galvos. Žandarai mat radę pas Ukmergiečius tokių paveikslėlių su kun. Szleivio parasu, kur jis pirmiausiai buvo kamen-

dorium. Žandarai tvirtina, kad paveikslėlis V. Jezaus su erszkėčių vainiku reiskia Lietuvą, kurią jie persekioja. Mat žandarai iš tikėjimiszku dalykų padaro politiszkus.

— Buvėsis Kauno gubernatorius Sudocholskis iš naujo perstatė carui reikalą leidimo lietuviszkos spaudos ir caras ant to sutikęs, priraszydams: „visiszkaiteisingai“. Kad lietuviai visur ant susirinkimų reikalautu sugražinimo spaudos, tai prieszų riksmi neturėtu įtekmės ir greiciaus pasibaigtu tie persekiojimai.

— Lietuvoje susitvėrė vėl viena skaitymo Draugystė. Draugai per metus moka po 1 rubl. 20 kap. Už tuos pinigus parsikviečia liet. laikraszczius ir skaito pasidalindami, tai juos platindami tarp nesanarių.

— Gegužio 5 dieną nuvyko keliolika lietuvių į Romą su lenkiszkomis meldzionių draugystėms, kur vienas lietuvis iš Seinų vyskupijos gavo popieziui pabuciuoti į koją.

— Tilžeje 14 Spalinio buvo Lietuviszkos Giedojimo Draugystės metinis susirinkimas, kur iszskaityta buvo, kad draugystė metų laike nulaikė 40 vakarų mokinimuisi dainuoti, du dainų vakaru nulaikė dėl publikos ir tris szventes atliko.

— Tarpe jojikių, kurios vieszpacziui ciesoriui ant garbės jojo, buvo keletas vokieciačių, už kurias vėl eina gincai tarp „Naujos Liet. Ceitungos“ ir „Tilžės Keleivio“. Vokietės jojo ir nemokėjo lietuviszkaite kalbėti, už ką N. L. C. nepripazysta joms garbės.

— Jonas Vanagaitis, pirmasis liet. Skyrimo draugystės Ragainės bei Pilkainio pavietų, atkeliauja Amerikon.

— „Lietuva“ praneša, kad p. Braziulis (Bradchul) Chicagoje pabaigęs tiesų mokslą iszdavė egzameną ant provi-

dimą vesti provas augszciausiuose suduose. Teipgi pirm keletos sanvaiczių Chicagoje pabaigė medicinos mokslą Dr. Graicziunas. Praėjusi pavasarij Baltimoreje pabaigė teipgi medicinos mokslą Dr. Baceviczius.

— „Katalikas“ praneša apie augį „Sandaros Lietuvių Katalikų Amerikoje“, sutvertos kun. Sutkaiczio. Sandara turinti arti 500 sanarių su \$950,00 kasoje. Seimas busęs gale szio mėnesio Pittsburge, Pa.

— Lapkriczio 1 dieną sudegė Wilkes-Barre, Pa. Roederio & Co. darbavietė apdirbimo knygų, kur sykiu supleszkėjo „Latvių Istorija“ ir „Mythų“ antra dalis. „Latvių Istorijos“ liko tik dvi knygos iszviso.

Isz Lietuvos.

Pilviszkiai (Senapilės pav.)

Jau praslinko keli metai, kaip Pilviszkiuose yra uždėta lietuviszka krautuvė J. Kaczergio, kuris papuolė nekaltai į maskolių nagus ir dabar kenczia žmogus didelį vargą, isztremtas į sziaurinę Maskoliją. Krautuvė vienok nenupuolė ir užsilaiko toliaus, ir reikia pasitikėti, kad mus žmonės parėms ją ir neduos nupulti, kad savininkas pagryžęs rastu ją tokia, kaip paliko. Teipgi jau bus keli metai, kaip czion apsigyveno duonos kepėjas — ir-gi lietuvis, kuriam pusėtinai sekasi. Tai yra geros naujienos, kad mūsų žmonės griebiasi prie pirkliavimo. Kiek metų atgalios, mus žmonės laikėsi tos nuomonės kad užsiimti pirkliavimu tinka tik zydams ir pirm viso ko iszgirdavai: „kur tavo duszia dings?“ Mat jiems rodėsi, kad jeigu žmogus parduoda brangiau nei kad jis pats pirko, tai jau jis yra sukezius ir už tai spirgės po smercziumi, bet apie zydų sukimą nei kalbos nebuda-

vo, mus žmonėms rodydavosi, kad jie ant to sutverti. Bet pargryztantieji iš Amerikos, turėdami daugiau patyrimo, pabuvus kitoje szalyje, pradėjo griebtiesi prie pirkliavimo ir karcziamų, nepaisydami spirgėjimo, nei ką ant to seniai sako. Kiti, matydami, kad jie gyvenimą daro, teipgi pradėjo sziuom tuom užsiimnėti, ir prie pirkliavimo kibti. Nors toje dalyje mus žmonėms truksta pažinimo pirklystės reikalų ir lavumo, bet visgi reikia pasitikėti, kad su laiku jie paverz visą nuo zydų, tą teip pelningą užsiemimą.

Yra pas mus ir peiktinių naujienų. Bus apie metai su virszum, kaip užsidojo krautuvę szale Kaczergio, viens burliokas, buvęs kitą sykį zandarą Griszkabudyje, kur netekęs tarnystos, už kokias ten szunystes, o gerai prisiplėszęs pinigų, persekiojant ir lupant lietuvius, pradėjo pirkliauti. Rodėsi, kad lietuviai žinodami, kuomi jis buvo ir kokiu jis buvo lietuviams, szalinsis nuo burlioko ir jo krautuvės, bet kur tav! Žmonių visados pilna, tarytum jie stengiasi maskolių szelpti iš paskutiniųjų. Kelis kartus net nusistėbėjau, pamatęs kaip žmonės kemszasi pas tą kacapą. O jo grincioje, kur jis pats gyvena, per metturgius arba nedėldieniais visai iszrodo ant senoviszkos karcziamos; žmonių prisigriudę, kurie maukia alų ir degtinę. Kas įstabiausia, kad pas kacapą daugiausiai lankosi žmonės nuo Griszkabudžio, kuriems, rodosi, geriausiai vertėtu pažinoti tą pauksztuką ir szalintiesi nuo jo už netikusius darbus tarp lietuvių.

Blogiausias dalykas, kad mus žmonės teip greit susisėbrauja su jeib kokiais maskolpalaikiais ir limpa prie jų, kaip ir prie zydų, tarytum be to mus žmonės gyventi negali. Czion jie kemszasi pas kacapą, kuomet greta jo yra lietuvisz-

uzsipelnyti gardų kšnelį duonos. Dabar jis vienas iš geriausių šnipukų Petrapilės paslaptinės policijos. Buvo jis augšto ugio, laibas, sudžiuvęs, su raudonais plaukais, raudona barzda ir bakais, išbalęs, visiems nesimpatiškas.

„Kas čia darosi?“ šaukė jis storu balsu. „Į vagoną mars! Jau laikas!“

Mergaitė priėjo prie jo.

„Leisk, tamista, mus pasiszekėti su Kazlaucku. Asz jo sesuo, szita moteriskė — jo motina“.

„Vėl ko! Žinau! — atkirto jis kiaulišzakai. — „Žinau tas seseris ir motinas: vis niekniekiai! Tokioms seserims tieponaicziai paprastai įduoda rasztelius, kad išzgelbėti savo draugus — nihilistus. Szalin! O jus — tarė karėiviams — varykite juos į vagoną“.

Kas toliau atsitiko sunku aprasyti. Visi stovintieji aplink supyko, pradėjo užti, szvilpti. Akiesmirksnyje nu grudo apicierių į szalį. Karėiviai stovėjo kaip suszalę ir, rodos, neklausė užpykusio vyresniojo, kuris suriko: „Prie peczių szautuvus! Szaukite tuo szunis!“

Jau suskambino treczias varpelis. Niekas to neatbojo; trukis stovėjo tuszczias, visi keleiviai apstojo „nusedėjelius“.

Kaszin kuo butu viskas pasibaigę, kiek butu pražuvę žmonių, kad nebutu įsimaiszęs augszcziaus minėtas caro tarnas išz Justicijos ministerijos. Jis priėjęs prie apicieriaus storu balsu tarė:

„Tamista užsimirszti! Tamistos urėdas neleidžia tamistai užgauti moteris. Leisk jas paskutinį kartą pasiszekėti su Kazlaucku; asz už viską atsakau“.

„Kas tamista toks?“ paklausė jo Roemer'is.

„Asz ministerijos sanaris N.“, atkirto szis.

Apicierius, suniurnėjęs kaszinką, atsitraukė szalin ir pa-

sislėpė vagonė, kuris buvo paskirtas nusidėjėliams. Abi moters „padėkavojusios“ caro tarnui, skubinosi prie Kazlaucko.

Mes turėjome neužmirszti apie vaziavimą, keleiviai bėgo ant savo vietų, nes trukis szvilpė jau nevieną kartą. Bet vaziuodami dar ilgai negalėjome nusiraminti. Daug buvo apie tą atsitikimą kalbėta ir man rodos per Rusiją dar nevažiavo nė vienas trukis su tiek revoliucioniszkas medegos.

Bet kaszin ant kiek keleivių szitas atsitikimas padarė įspudį ant ilgo laiko? Daugumas, žinoma, tuojaus užmirszo tarp mažmozių kasdieninio gyvenimo, aczių pripratimui, budui ir baimėi.

Įspudis, kurį padaro ant žmogaus toks atsitikimas, yra tik nelyginant laszas jurėse apskrito nusizeminimo, neprijautimo, neteisingumo. Pamišlyjus gi, kad tokių laszų placziausioje zemėje caro per metų metus kadiena krinta tukstancziai, suprantama, kaip išz tų laszų pasidaro jurės amžinos neapykantos.

Vertė Jonas išz P.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Union City, Conn. Mus mieste lietuvių nedaugiau per 60 šeimynų, kur dauguma dirba vietinėse dirbtuvėse. Dirtuvės yra tokios: viena liejinyczia ir trys gumo iszdirbėnėzios yvairius daiktus apsiavimui ir apsilvilkimui. Tautiszkas susipratimas czion yra pirmiau pakilęs negu kitose lietuviszkose naujokinėse. Susiv. kuopa iki pereitų metų buvo viena išz didžiausių, pradėjus tverti T. M. D. isz mūsų miesto buvo pirmas atbalsis, ir czion tuojaus susitvėrė kuopa ir kiekvienam tautiszkam užmanymui mus miesto lietuviai buvo pirmutiniais pritarėjais. Darbsztesniems agitatoriams iszsiskirszczius ir jų vietą

nesant kam užimti, mes paskutiniais metais szauniai atsilikome.

Vienu isz svarbesnių mus darbų, kuris galėtu buti paveizdu kitiems, yra nupirkimas Linden Park'o per Szv. Jurgio draugystę. Tas parkas, didumo 4 margų randasi tarpe miestelių Union City ir Naugatuck, ir jį abiejų miestelių gyventojai samdo piknykams. Už parką draugystė užmokėjo \$2,600. Pereitą pavasarį sanariai draugystės sudėjo \$700 (dėjo po kien katras iszgalėjo), ir paėmę namsatį, pasistatė sav svetainę susirinkimams ir pasilinksminimams, kad tokiu budu apisaugoti nuo svetimtauczių skriaudimo.

Lietuviai prigulinti prie politiszko kliubo, iki sziam metui laikydavosi prie republikonų partijos, kadangi kliubovadovai turėdami pažintį su nekuriais darbdaviais, ir gaudami nuo jų geresnį darbą už agitaciją tarp lietuvių, juos prie republikonų partijos stengdavosi palaikyti, bet žmonės susipratus szjmet, kaip girdėti, didesnė dalis ketino balsuoti už socialistų partiją.

14 d. Spalio buvo susirinkimas politiszko kliubo, ant susirinkimo buvo ir J. S. Pruselaitis isz Waterbury'o, kurio žmonės praszė, kad jis kaip pasiuntinys, papasakotu ką apie Susiv. seimą. Jis placziai pasakojo apie seimo nutarimus ir apie tvarką laike seimo, isz ko daugelis stebėjosi, kad kunigai tokį ermyderį kėlė. Vėliaus buvo girdėti žmones kuopelėse besiszekant, kad kunigai rupinasi apszviestesnius sanarius praszalinti, o likusius lengvai pataikys pagal savo norą szokinti ir tą mūsų organizaciją kunigai visai į niekus pavėrs.

Kliubo prezidentui atidarius susirinkimą radosi tiek daug kalbėtojų, kad kalbos tęsėsi

kelias valandas, koznas kalbėtojas stengėsi iszrodyti kokiu budu darbininkai galėtu pagerinti savo buvį ir iszsiliuosuoti isz po kapitalistiszko jungo. Kas įstabiausia, kad nėi vieno nesirado, kuris butu gyres republikonų arba demokratų partijas. Ant pabaigos vėl kalbėjo p. Pruselaitis paaiskindamas mierius socializmo. Ant kiek jo kalba patiko žmonėms, galima buvo spręsti pagal gausų plojimą dėlnų ir szaukimus: „tegyvuoja darbininkų partija, tegyvuoja socializmas“.

Jau visiems yra žinoma, kaip Waterburyje kun. Saurusaitis skirsto žmones į partijas, o net ir Susiv. kuopą bandė suardyti, sutverdama kitą isz savo szalininkų; dabar tas pats ir pas mus atsitiko ir žmonės tiesiok kaltina kun. S. kad tai jo esąs darbas. Czion mat yra pagelbinė draugystė ir nors lietuvių czion nėr tiek, kad vienos draug. butu per mažai, bet susitvėrė ir kita, kuri su visukuomi slepiasi. Kaip girdėjau jau prisiraszė arti 10 sanarių; susirinkimus laiko airių svetainėje, pamirszdami, kad lietuviai turi savo svetainę. Tegul organizuojasi, Dieve jiems padėk, bet kaip iszrodo, tai giltinė, greit juos užklups. *Molderys.*

Boston, Mass. Tankiai girdėt rinkėjus aukų arba ir kitus tautieczius skundziantės, kad tankiai mus tamsesniejie žmonės iszsitaria, jogiai mums nereikia niekų daryti prieszai carą, kuris esąs mus tėvu ir kad visame reikia jo klausyti. Bet tie akli caro garbintojai nepasako mums, ką mes naudosome, klausydami caro ir jo paliepių? Pirm viso ko mes turėtume priimti pravoslaviją ir virsti į burliokus, sekti jų szlykszcziausius paproczius ir pasielgimus, nupulti ant dvasės ir kuno, pavirsti į nedorėlius, girtuoklius, vagis, žmog-

žudžius kaip ir kiti caro vėn-
tikiai pavaldiniai.

Jeigu kuris isz lietuviszkų
burliokbernių nemato kokią
blogą pasekmę padaro susi-
draugavimas su burliokais, asz
papasakosiu keletą atsitikimų
Lietuvoje. Jezno miestelyje,
Trakų pavieto, Vilniaus gub.
stovi keli pulkai kareivių, da-
bar-gi pro pat Jezną pradėjo
plentą vesti, prie kurio visi dar-
bininkai atgabenti isz gilumos
Maskolijos. Maskolizska dva-
sia ir smarvė prasiplatino tarp
žmonių, jie doriszkai nupuolė,
teip kad jau žmonės ne tie pa-
tys, ką buvo kiek metų atgal,
net ir ligos atnesztos burliokų
prasiplatino tarp žmonių, o
kurių pirmiau mus kraszte
niekas negirdėdavo.

Jezne pirmiausiai merginos,
lietuvaitės, pradėjo su masko-
liais kareiviais kalbėt, sveikin-
tis ir szokt, o galiaus girtuok-
liauti ir atvirai, be jokios gė-
dos, paleistuviauti. Dabar
jau ir aplinkinių kaimų, mer-
ginos ir gyvenaszlės, kurių vy-
rai Amerikoje ar kitur, gyve-
na su burliokais ir kareiviais.
Kareiviai statei užpuola ant
moterių ir suzagia jas. Kitos
net apsiveda su burliokais, bet
už valandos pameta tuos ir
valkiojasi su kareiviais, arba
jeigu kuri apsiveda su karei-
viu, tą pametus eina prie bur-
liokų o vėliaus vėl prie karei-
vių gryžta ir vėl pameta ir tt.
ir teip gyvena be jokios tvar-
kos ir dorybės.

Virbiliszkių kaime tula gy-
vanaszlė laiko pilną grinczią
burliokų ant apsigyvenimo ir
su visais gyvena, kaip su vyru.
Ji giriasi kaimynkoms, kad jos
vyras iszėidamas į Ame-
riką pavelijęs pasibovyti, tik
gudriai, o ji iszmananti daug,
tai nei nesibaimijanti nieko.

Apie Jezną, Pune, Butrimo-
nis ir Stakliszkes žmonės yra
visai neapsiszvietę, ypacz tau-
tiszkuose reikaluose, už tai
mažiaus iszmanant apie savo
reikalus, greicziaus isz kelio

doros iszkrypsta ir į burliokus
iszvirsta. Seniaus Lietuvoje
visi su paniekinimu žiūrėdavo
ant merginos, kuri motina
pastodavo, dabar tas visai isz-
mados iszėjo, ir žmonės visai
nesidyvija, teip prie to pripra-
tė.

Liudna ir gaila girdint, skai-
tant ir raszant apie tokius at-
sitikimus tarp lietuvių. O vis
tai darbas geraszirdžio caro,
kuris norėdamas mus sumas-
kolinti ir paversti į isztikimus
pavaldinius, siunczia isz gilu-
mo Maskolijos gaujas savo isz-
tvirkėlių, kad su jeis sėbrau-
dami ir mes tokiais pastotume.

J. J. Raubynaitis.

Newark, N. J. Lankantės
szioje vietoje man labai rupė-
jo iszgiristi dainuojant Dr. V.
Kudirkos giesmininkų drau-
gystę, apie kurią daug buvau
girdėjęs. Prie progos atsilan-
kiau svetainėje, kur jie moki-
nasi ir laikau už džiaugsmą
pasakyti, kad draugystė yra
padariusi žymų žingsnį daina-
vime nuo laiko jos užsidėjimo.
Jie sudainuoja visai puikiai
daugelį dainų sutaisyty ant
balsų, už ką garbė pripuola jų
mokintojui p. L. Ereminui.
Draugystė dėl mokinimosi su-
sirenka du kartu kas sanvaitė.
5 d. Sausio 1901, metuose—su-
kaktuvėms nuo užsidėjimo,
draugystė turės koncertą ir
balių, ant kurio ketina daly-
vauti ir kelios svetimtauczių
giesmininkų draugystės.

J. Kazakevicius.

Jersey City, N. J. 25 d.
Spalio lankėsi mus mieste
Bryan'as. Demokratų partija
iszkilmingai jį pasitiko su pa-
roda, kurioje dalyvavo daug
lietuvių, paragintų per vietini-
nius politikierius ir jie už
stiklą alaus vaikszcziujo per 4
valandas. Kiti net peczius
prasvilino kitiems su degan-
ciais žibintuvais. Bet kokią
naudą jie isz to turi, arba pa-
sitiki turėti? Demokratų par-

tija teip kaip ir republikonų
yra paremta ant sistemos ka-
pitalizmo, tos abi partijos rei-
kalauja, kad darbininkas butu
vargu darbdavio. Kuri isz
tų dviejų partijų gaus virszų,
mums vis tiek, nes mus teip-
pat alins kaip ir pirmiau, už
tai mes darbininkai privalome
kreiptiesi prie tos partijos, ku-
ri daugiausiai mums gero gali
padaryti, kurioje mes patys
turėsime balsą. Taja yra so-
cijalistiszkoji darbininkų par-
tija.

Liudna ir praneszti, kad
mus miesto lietuviai nenori su-
sipazinti su savo padėjimu bei
su sanlygomis tarp kurių gy-
vena ir ko darbininkai sulauk-
tu, jeigu patys pradėtu dau-
giau apie savę rupintis. Jie
neskaito geresnės įtalpos kny-
gų ir laikraszczių aiszkinan-
czių darbininkų reikalus.
Musų miesto lietuviai teip-gi
galetu uždėti knygyną, teip
kaip ir kituose miestuose, bet
kam jiems skaityt knygas ir
akis gadyt? Laikraszczių pas
mus mažai galima užėiti, nors
lietuvių skaitosi szimtais. Pa-
mislykime tikrai, ką yra ver-
tas žmogus, kuris nežino nieko
apie savo tiesas, apie sanligas,
kurios padaro jį nelaimingu,
nežino kas aplink jį dedasi.
Jis yra tikrai kudikiu, kurį
galima apgauti kožnu daiktu;
jis kaipo nendrė, kurią ma-
žiausias vėjalis nulenkia į bile-
szalį. Kas gali jį iszgelbėti
isz jo to padėjimo, jeigu ne jis
pats? Jis yra ponu savo liki-
mo, jeigu supranta kur kreip-
tiesi; jo protas yra vadovu,
jeigu tas protas yra iszlavin-
tas. Bet jeigu žmogus nesirū-
pina apie savo protą, tai jis jo
teip kaip ir neturi, nes protas
tokio yra sunykęs ir žmogus
nesupras menkiausių daiktų,
kurie bus aiszkus kožnam ir
liksis nelaimingam padėjime
ant visados. Kada nuslinks
nuo mus debesys nežinės?

Bieliavicius.

Teivynes Myletojai!

Nors budamas silpnu san-
darbininku tautiszkoje dirvoje
tacziaus pagal Jusų norą ta-
pau iszrinktu už tarną apie
T. M. D. Dėlto, jeigu kas
isz sandraugu patėmytumėt
kokią mano klaidą, neganėti-
nai gerą atlikimą darbo, mel-
džiu tai su szaltu įkrauju pra-
neszti. Asz-gi stengsiuos isz
visos galės pasidarbuoti dėl
gerovės draugystės ir brolių.

Musų T. M. D. drutinasi,
bujoja; tautiečiai pasidarbuo-
dami ir toliaus dėl T. M. D.,
sulauksime vaisių, kokių ti-
kėjomės ją įkunydami, bet tik
visi, daugumoje, dirbdami, or-
ganizuodami kuopas, o tą da-
rydami atliekame žmoniszką
ir naudingą darbą, iszpildome
savo pareigą kaipo Lietuvos
sunus. Ką amžiai pagadino,
laikas pataisyti, o mes tą ga-
lime.

Antanas Ilgūnas.

Box 48 Gilberton, Pa.

„Czeku Mocziute“.

Jau 20 metų praėjo nuo už-
dėjimo draugystės „Czekų Mo-
cziutes“, kurios mieriu buvo
įkurti privatiszkas mokyklas
czekų kalboje ir iszleisti kny-
gas. Pirm 20 metų Czekijoi
visos pradinės monyklos buvo
vokiszkos, kaip kad dabar Lie-
tuvoje — maskolizkos. Vai-
kai kalbėdami tarp savės cze-
kiszka, gaudavo pilti nuo vo-
kiskų mokintojų, kaip dabar
dedasi Prusų Lietuvoje. Bet
sziandien Czekijoi jau to nora,
kas buvo pirm 20 metų. Cze-
kai suprato, kad jie savo tėvy-
nėje yra patys ponais ir nepri-
valo klausyti to, ką jiems bile
kas paliepia. Jie suprato, kad
tautos ateitė priguli nuo jau-
nuomenės, o kurią reikia isz-
auklėti prigimtoje kalboje,
tautiszkoje dvasėje, ką gali
atlikti tikrai mokyklos ir rasz-
tai prigimtoje kalboje, ant ko
czekai nesigaili aukų.

Czekai sziandien turi per 200

pradinių mokyklų, 2 gimnazijas, 2 realiziskas mokyklas, vieną prekystės mokyklą ir universitetą. Pradines mokyklas lanko per 10,000 vaikų. Dvi čekų įrengtas gimnazijas atėmė valdžia ir dvi realiziskas mokyklas.

Užlaikymas tų pradinių mokyklų tikrai 1900 mete kasztavo į \$100,000; ant statymo naujų mokyklų tapo paskirta \$10,000; ant pakėlimo algų mokintojams \$7,000. Visus kasztus ant mokyklų sudeda čekai aukomis po centą; niekur jie nepraleidžia progos, kur galima centą įgyti. Bet čekai visi dirba ir visi aukauja savo centą.

Prie „Tėvynės Myl. Draugystės“ priguli labai mažas skaitlius lietuvių, pagal skaitlių gyvenančių Amerikoje. Jeigu tik 100,000 žmonių ant mėnesio aukautu po centą, tai sudėtu \$1,000 o per metus \$12,000, kas kiekvienam nebutu visai žymu. Per metą 12 centų paaukauti ant teip mums reikalingų daiktų, nieks nepavargtu, o nauda butu neapsakoma. Organizuokime, tau tiečiai, tais masas, raginkime jas prie to, o visiems dirbant ir prisidedant su centu įgysime mokyklas, gerus rasztus, gyvensim kaip tauta.

Naujos knygos.

Ukiskasis Kalendorius 1901 metams. „Sargiečių“ susstatytas. Puslapių (su apgarsinimais) 80.

Įtalpa szito Kalendoriaus, apart kalendariskos dalies, meturgitų, paczto taisyklių yra padalinta ant dviejų dalių. Pirmoji dalis paskirta dėl ukininkų apie iszdirbimą žemės ir jos ypatybes, kaip vesti deszimtlaukę ir devynlaukę ukę, apie naudingą ukęje augmenį „Seradelia“. Naudingos partarmės kn. Kneipo, primena Sveiklincio knygtę, su jos prieszistorisku budu gydymo

ligų. Vargiai isz tų patarmių ukinikai pasinaudos. Geriausias szioje dalyje yra pradinis straipsnelis „Neniekinkite ukiskų rasztų“. Antroji dalis — literatizskoji — prasideda keletu eilių M. Dagilėlio, Apysaka „Tėvai ir Vaikai“, paraszta Dėdės Antanazo gana uzimanti. Apraszta nesutikimai tarp tėvų ir vaikų, kada tiems tenka ukė. Rasztojas vietomis perstato dalykus, ne teip, kaip jie yra Lietuvoje, bet, teip kaip jis juos norėtu matyti. Toki atsitikimai, kad kunigas, pasiszaukia pas save, besiniaujanczius tėvus su sunumi, kuriam yra ukę pavydę, ir pamokina juos, o tie sugryžę namon gyvena „ramybėje ir santaikoje“ Lietuvoje tas retai kur atsitaiko. Kalendorius butu geriau iszrodę jeigu ukiskos įtalpos rasztai su literatizskais butu buvę perpinti, o ne iszskirstyti į skyrius.

Kas prieszus? Paraszė Lazdžių Pelėda. Perspaudinta isz „Varpo“. Tiltėje 1900 m. Puslapių 32.

Apysakėlė paraszta isz laiko lenkmezio Lietuvoje. Lenkai pakaria ukininką Baltruszį, už tai kad tas, kaip baudžiauninkas, nesuprasdamas kas tai yra „oiczizna“ ir ko ponai nori, pasislepia į miszką, vietoje eiti su maisztininkais. Baltruszienė už tai, dasizinojusi kur lenkai renkasi miszkuose, uzveda ant jų maskolius, už ką vėliaus ir pati tampa pakarta. Knygtėje žingeidžiai apraszta pasielgimas ponų su baudžiauninkais, teipgi ir patrijotizskumas lenkų bajorų: pacziam dvarponiui su vaikais žuvus maiszte, panelės iszbėgo su maskoliais. Apysaka paraszta gabiai ir uzimancziai.

Valszcziaus sudas. Komedijs vienoje veikmėje. Paraszė Žemaitė. Perspausta isz „U-ko“. Tiltėje 1600 m. Puslapių 19.

Szi komedijs, kaip ir kiti Žemaitės rasztai, yra paraszta gana gerai. Komedijsje parodyta valszcziaus sudo virszininkai, kuriems rupi ne įstatymai ir teisybė, bet gėrymai ir kysziai. Vertėtu, kad lietuviai mėgintu szia komedijs ant scenos perstatyti. Komedijsje yra daug maskolizskų zodzių ir tarinių.

Dirva. No 3, kn. 15. Tvanas. Istorizska apysaka Henriko Sienkiewicz'iaus. Tomas II. Shenandoah, Pa. 1900 m. Puslapių 194.

Yra tai tolesnis traukis apysakos Tvanas, kurio turinis yra gana žingeidus, kaip ir pirmos knygos. Pasirodzius visai tai apysakai lietuviszkoje kalboje, bus puikių pasiskaitymų ir nieks nesigailės ant jų iszleistų pinigų.

Mano turtas.

Po žemę slankiojat su baime,
Už žemės drebate turtus;
Tik krislas teko man, bet laime
Nenoriu lyginties su jus'.

Lai jums pasaulė lobį skaido,
Be jo asz linksmas ir ramus:
Man savo spindulį nuleido,
Praveręs debesį, dangus.

M' Kėksztas.

Du karžygiu.

Vakars temsta; Mount Vernon'o
Rumai ilsis; tarp savųjų
Rymo augsztas karžygys.

Sztai girdėt keno ateikant;
Dūrys verias ir ant slenksczio
Stov keleivis apszarvots.

„Niuzmirszi dar seną sėbrą?“
Szuktelėjims — ir du vyru
Gładzia krutį prie kruties.

Didybė abudu szvieczia, —
Savo genzių tikras ziedas,
Jų puikybė ir garbė.

Drąsus, gudrus jie kovojo
Už brangiausią žmogaus turtą —
Už liuosybę ir tiesas.

Nevienaip jiems laimė skyrė:

Ant skaistaus zilplaukio veido
Dziaugsmas laimikio spindėj;

Galą gyvasties sulaukus,
Jam smagu ir linksma: liuosą,
Ramią tėviszkę paliks.

Bet jaunesnio akys pilnos
Aszarų karczių ir skausmo.
Apsiniaukus jo kakta;

Jis be vilties dairos sviete;
Jo szirdis pilna rustybės,
Jo krutinė sopuliuos:

Tarp svecziųjų jis sav jieszko
Vietos, idant nuskanđitos
Tėviszkės vargus apverkt.

Kas per vyrai! Ar pažinot?
Vieno vardas — Vaszingtonas,
Kito — Tadas Kastiuszka.

M' Kėksztas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“
Stovis kasos.

Įplaukimai.

Pagal „Vienybės“ num.
40 kasoje buvo 308,57
Westville, Ill. kuopa 4,93
J. Szimkeviczius,

Thorp, Wis. -60

Broad Brook, Conn. kuop. 3,30

Gilberton, Pa. „ 3,45

S. Juozaitis, Ladd, Ill. -60

Plymouth, Pa. kuop. 9,90

„Vienybės“ redakcija už

100 egz. knygielių Ky-

burgo Kelionė 7,50

Chicago, Ill. kuop. 1,20

S. Kraujutaitis,

Brooklyn, N. Y. -30

Westville, Ill. kuop. 1,80

A. Stoczkus ir J. Juozapaitis, Torrington, Conn. 1,20

Nashua, N. H. kuop. 4,20

Cleveland, Ohio, „ 2,40

Pittsburg, Pa. „ 4,95

A. Olszevskis, Chicago, Ill. 1—

Sykiu \$355,90

Iszmokėjimai.

„Vienybės“ redakcijai už

pasiuntimą knygių Kyburgo

Kelionė, „Ukininko“ redakci-

jai 14,95

Skryne ir apkalimas -50

Atnaujinimas kasie-
riaus kaucijos 5,50
Markės ant laiszkų -26

Sykiu \$21,21
Liekasi kasoje \$334,69
A. Olszevskis.

Isz visur.

Vokietijoi, Wuertembergo provincijoi, apie miestą Mengen tapo jaustas žemės drebinimas.

Hamburgo policija suaresztavojo vieną čeką Melkarą, kuris norėjo iszleisti tris gražias merginas į New York'ą, kurioms esanzios geros vietos parupintos. Policija jį palaike už perkupčių gyvojo tavoro.

Vienas skaitytojas London'o laikraszcio „Westminster Gazette“, atydziai skaitydavo visas žinias, kas link karės su burais Transvaaliuje ir ypacz užraszinėjo isz kožno urėdiszko praneszimo skaitlių užmusztų burų. Kada jis galiaus suskaitė, pasirodė kad skaitlius užmusztų burų siekia 250 tukstanczių. Jis zinodamas kad burų kariaunos buvo nedaugiaus per 50,000, užklause laikraszcio isz kur emėsi tie kiti 200,000 užmusztų burų? Laikrasztis negalėjo jam jokio atsakymo duti.

Vyskupas, lankydamas savo diacezija, užvaziavo į tulaž bažnytkiemj. Klebonui gerai pavaiszinus, vyskupas po pietų teip pradėjo girti apygarda, kuri jam labai patiko: „Tokia apygarda yra verta 1,000, toks puikus oras vertas kita tukstantj, o szis geras vanduo vertas da vieną tukstantj“. „Jeigu jusų excellencijai teip patinka, tai meldžiu nuo manęs atpirkti, o asz parduosiu už pusę prekės, kurią jus skirate“, pasakė klebonas.

Ispanijos pakrantėse, tarp žeminėse jurėse, susimussė du

prancuziszki garlaiviai, kur „Faidherde“ nuskendo ir 24 jurininkai prigėrė.

Japonijoi, pas miestą Kobe, susimussė prancuziszkas garlaivis su japoniszku. Prancuziszkas garlaivis „Caravane“ nuskendo su 3 jurininkais.

Prusų Lietuvoje, pas Rositus, ant Baltjurės audra apvertė žvejų laivą ir 3 žuklauninkai prigėrė.

Alzacijoi, Kaysersberg'e viehuose namuose sudegė tėvai ir 5 vaikai. Niekaip negalėjo iszsigelbėti.

Maskolijos valdzia iszleido 4 inžinierius su pagelbnininkais iszvesti gelzkelio linija nuo Orenburgo iki Taszvento, Siberijoi. Dėl tojo gelzkelio lokomotyvas apsteliavo Suvienytose Valstijose.

Londonė vienas amerikonziskas Sijonistas ir gydytojas su maldomis, norėjo laikyti prakalbę, kur susirinkę į 700 medicinos studentų nenorėjo kalbėtojo visai įleisti ant salės. Kalbėtojas tik su pagelba policijos įsigriebė į salę.

Ant Havai salų, prigulinczių Amerikai, buvo didelis lytus su vėtromis, kuris daug iszskadų pridarė, ypacz apygardose miesto Honolulu. Klonyje Nuuanu patvinusi upė nuneszė viską, kas tiktai pasipynė. Mieste vanduo buvo pakilęs 3 pėdas.

Ant upės Barnaulka, Tomsko gub., ekspliodavojo katilas garlaivio „Eugenia“, kur nužuvo 50 keleiviu.

Afganistane, Azijoi, gale liepos mėnesio atsirado kolera ir iki sziol numirė apie 4,500 žmonių. Valdzia visokiu budu stengiasi užbėgti platinimuisi koleros.

Belgrade, Sėrbijoi, tapo nusudytas laikraszcio „Noviny“ redaktorius ant 7 metų o jo pagelbininkas ant 5 metų kalėjimo, už apraszymą karaliaus Aleksandro majestoto.

Ekspedicija, kurią iszsiuntė Smithsonian Institution į Kubą, kad rinkti yvairius gyvus sutvėrimus ir augmenis, sugryžo, parsiveždama daug yvairių gyvunų ir augmenų. Tapo užeita veislė žiurkių, kurias vietiniai gyventojai valgo, o kurios nuo galvos iki galui vuo degos turi tris pėdas ilgio ir sveria iki 18 svarų, bet isz sugautų nei vieną neparsivežė, nės sanariai ekspedicijos, kelionėje isz iszalkio, visas suvalgė. Szitas žiurkes, ir gyvates, kurios ant Kubos nenuodingos, iszgaudė ir suvalgė iszbadėję kubiečiai, teip, kad dabar jau labai retai galima sugauti. Teip gi tapo sugauta milzinzszkų, bėsių driežų, kurių keletą gyvų parsivežė. Szituos driežus kubiečiai teip gi valgo. Apart kitų keistų sutvėrimų, viename urve, szimtą pėdų po žeme, užėjo tukstanczius baltų sziksznosparnių.

Maskolijoi, gubernijose Kerson'o ir Besarabijos turės atsirast budas, dėl abelno neuzderėjimo javų.

Ant admiraliszskų salų iszsi- kelę 120 vokieczių kareiviu nuramdę maisztininkus ir sudeginę jų gyvenimus, už sudeimą pirm kelių mėnesių poros vokieczių.

Ant Juodkalnijos ir Austrijos rubežiaus susimussė abiejų szalų rubežiaus sargai, kur viens juodkalnietis tapo užmusztas ir po keliolika isz abiejų szalių suzeista.

Prancuzijos prekystės ministeris Millerand, socialistas, nutęszė uzdarymą parodos nuo 7 iki 12 Lapkriczio, per kuri

laiką galės dovanai parodą ap- lankyti visi beturcziai.

Pavogtas isz popieziaus bankos pinigines popieras ant 360.000 lirų surado Genuoi, Milane ir Fliorencijoi. Genuoi suaresztavojo vieną kunigą dėl tos vagystos.

Republikonu virszus.

McKinley vėl pasiliko iszrinktas prezidentu. Pagal skaitlių iki sziol pagarsintų žinių McKinley gavo 295 elektoraliszskų balsų, Bryan gi 122. Isz trijų valstijų (30 balsų) da nera žinių.

Didelis Balius.

Draugystė D. L. K. Algirdo kels didelį balių Serezoje 28 Lapkriczio (November) 1900 svetainėje Woods Hall 318-320 Borrow str. Jersey City, N. J. Muzika bus kuomi puikiausia po vadovyste p. Rinkevicziaus isz Brooklyn'o, N. Y.

Visus lietuvius ir lietuvaites, kaip vietinius, teip ir isz apielinkės szirdingai užpraszom atsilankyti.

Įzenga vyrams 25 ct.
„ moterims 15 ct.
Komitetas.

Balius!

Kuopa „Tėvynės Mylėtojų Draugystės“ rengia puikų balių subatai, 10 Lapkriczio, kuris prasidės ant 7 val. vakare, svetainėje po No 31 Broome str. Newark, N. J. ant kurio užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaites, ir visas lietuviszkas draugystes, ypatingai dainininkų Dr. V. Kudirkos draugystę, kuri teiks palinksmin- ti publiką dainomis.

Vardan T. M. D. kuopos
V. Ambrazeviczia.

Pirmos kliasos Saloonas.

ant pardavimo su visoms prietaisoms už pigią prekę. Pasiklausti reikia Plymouth House 30 E. Main str.

Plymouth, Pa.

Maria, pati Rumunijos įpėdinio sosto, regisi, sulauks to pat, ką ir Natalija, Serbijos karalienė keli metai atgal, kada buvo atimtas nuo jos sunus, įpėdinis sosto. Rumunijos įstatymdavystė išleido įstatymą atimantį nuo motinos jos 7 metų sunų, Karolį, kad motina neturėtų ant jo jokios įtekmes auginant ir prižiurint. Rumunijos sosto įpėdinis Ferdinandas serga plaučių liga ir laukiama jo myrio; pati-gi jo, kaipo dukte sesers caro Aleksandro III, yra po įtekme motinos o per ją ir Maskolijos, ir buvo laikoma įrankių maskolizkos politikos, nės vis buvo priešais karalių ir jo valdžią, teip kad šalies įstatymdavystė priversta jautėsi išsileisti tam tikrą padavydymą, idant busenti įpėdinį sosto ir karalių apsaugoti nuo įtekmes maskolizkų intrigantų.

Vokietijai, prov. Arusberg, išdegė visas kaimas Feudin gen. 27 namai sudegė.

Smielonge, netoli Bobovo, Vokietijai, ariant rado 3 akmeninius grabus iš stambel-diszkos gadynės, 1,000 ar 1,500 prieš Kristaus gimimą, kaip žinovai mena. Grabuose buvo sudynai (urnos) su pelenais, kuriuos p. Riedel nusiūtė į muzėjų senoviszkų daiktų Gedanoje (Danzig).

Maskolijos carienė laukiasi ketvirto kudikio, ir vėl įpėdinio, kaip praėjusį laiką, kur užgimė dukte. Matysim kas dabar užgims?

Anglijoje numirė prof. Oxford'o universiteto Fred Max-Mueller, garsus ant visos pasaulės kalbų žinovas, tarp tų ir lietuviszkos.

padaryti. Velnias, rodėsi, buvo galiaus atsiszalines.

Galiaus buras išgirdo gaidį pragystant: jis mislino, kad rytas pradėjo auszti ir kad Velnias yra dingęs. Todėl jis paleidė vaikutį. Bet šiūmsyk Velnias jį kytrumu apgavo, nės nekąs kits kaip pats Velnias buvo gaidziu pragydes. Tai-gi vos buras buvo vaikutį paleidęs iš rankų, tai Velnias pūlėsi ant buro ir pasmaugė jį.

31. Papilėje gyveno vieną kart buras, dievotas ir dievo-baimingas. Buras su laiku pateko į didelę bėdą, taip kad jis galiaus neturėjo nei kšnelio dūnos, nutildyti savo išalkį. Jis nuėjo pas kleboną ir prasžėsi jo mažos pagelbos, bet tasai stacziai atsisakė. Grižtant namon, Velnias priėjo prie buro ir siulė jam tiek piningų, kiek jis nori, jeigu jis Velniui apsiraszytu. Buras iš pradzių nėko apie tai nenorėjo girdėti, bet galiaus jis apraszė Velniui duszią su savo krauju.

Ilgainiui buras szalinosi nū bažnyczios. Jeigu nakezia eidavo pro jo grintelę, girdėdavo jį piningus skaitliūjant. Buras krovė piningus ant piningų, nės kožną naktį turėjo jam Velnias atneszti. Bet ilgai jis negalėjo dziaugtėsi savo turtu, nės kada jis vieną naktį ėjo per trikampį kalną pas miestelį, jis parpuolė ir galvą taip smarkiai užgavo į didelį akmenį, kurs ten guli, kad jo kaukuolė sutruko. Mirdamas jis prasžė Velnio, kad įmestu jo lavoną į Ventą, o jo turtus paslėptu po akmeniu ir rupintusi, kad nekąs anų nepaintu. Velnias išzpildė ano norą. Bet lavonas burō tapė per Ventą vėl į krasztą išskalautas ir tiktai kada Velnias paėmęs akmenį, ant tojo paraszė užburimo žodžius ir potam ant lavoro užkabino, tasai nuskendo upėje, kada buvo vėl įmestas.

32. Ant didelio akmens pas Kretingą galima matyti atspaudą kojos žmogaus ir visztos. Įspaudos, sako, pareina nū szito atsitikimo. Velnias kitą kart buvo įsileidęs su vienu milziniu į ristynę. Kova buvo taip smarki, kad Velnias, idant turėti geresnę atspirtį, su viena koja atsirėmė į akmenį, o milzinas su kita: todėl-gi įspaudos.

100. Velniai.

1. Pirma negu įsikuri naujame name arba naujame gyvenime, reikia iš namo arba iš gyvenimo išvaryti Velnius, kurie ten gyvena. O Velnius išvaro szitokiu budu. Padėjus dūnos ir druskos tuszczioje grincioje, Velniai supūla ir ēda. Bet joks žmogus nepatemyja ant dūnos ar druskos, kad butu mažiaus pasidare. Suėdę druską, jie skubinasi laukan iš namo, jieszkodami szviezios žolės. Laike prieš jų sugrižimą reikia nuszautą szarką pakabinti ant durių arba prie slengsnio prikalti atrastą pasagą (padkavą). Tai padarius, Velniai neb gali į namą arba į aną grinczią namo įeiti.

2. Vienas szauczius buvo papratęs kožną dieną dirbti iki isznaktų. Vakarui sutemus, jis vienval girdėdavo jūkavojant iš jo, pamėgdziojant jį darbe, net su plaktuku kauksint, kaip kad jis budavo pratęs. Szauczius įgavo baimę. Todėl jis pri-siēmė du gizeliu, kuriem jis liepė dirbti iki isznaktų, kūmet jis pats ėjo gulti. Gizeliai ant rytojaus nežinojo nėko nepaprasto papasakoti, kas jiems butu nakezia atsitikę. Tad szauczius mislino, kad jis pasiklydo, atleidė gizelius, jūkavojo iš Velnių ir vėl dirbo iki isznaktų, nežiurėdamas į tai, kad moteris jį nū to atkalbinėjo. Ant rytojaus szauczius buvo dingęs. Rado jo lavoną pas kalną netolymais namo.

(Toliaus bus)

Mythai, pasakos ir legendos

Ziamaicziu.

Surinkti ir išleisti per D-ra Edm. Veckenstedta
vyresnyji senoviszkų kalbu mokytoja prie Nikalojaus
gymnazijos Liepajuje (Kursze).

Lietuviszkai iszguldė J. Szliupas, M. D.

(Tąsa.)

30. Viename kaime netolymais Plungės gyveno kitą kart vienas buras, kurs gėbėdavo pasijūkavoti iš Velnio. Jis net pasakė, kad nėsą jokio Vilnio ir jis ēsas gatavas, jeigu pamatytu, anam savo duszią atidūti. Vos jis buvo vieną vakarą isztaręs szitūs žodžius, sztai stovėjo Velnias prieš jį ir reikalavo ano duszios. Buras pasakė, ēsas gatavas anam ją dūti, bet tai gali tiktai Romoje įvykti. Velnias buvo gatavas su buru keliauti į Romą. Pakeliui jie priėjo prie vieno ezero. Tad buras pasakė, kad jis tada tiktai eisįs su Velniu į Romą, jeigu tasai per naktį pastatysįs tiltą per azerą. Velnias ēmėsi už darbo. Nugis buras buvo girdėjęs, kad Velnias negalįs pakęsti gaidzio giedojimą. Jau Velniās beveik buvo savō darbą bebaigęs, tad buras pragydo kaip gaidys, Velnias iš apmaudo nulėkė szalin, tiltas įgriuvo ir buras parėjo jūkdamasi namon. Ten jis gyrėsi, kad jis Velnią kytrumu pėrėjęs.

Ateinanczią naktį Velnias vėl atėjo ir ragino burą, kad eitu su jūmi. Buras vėl buvo gatavas eiti su Velniu į Romą. Pakeliui jie priėjo prie vieno neapgyvento, apvienėjusio namo. Jie rįzoszczion užsukti ir truputį pailsėti. Tad buras pamatė trejų metų vaikutį pro namą beeinantį. Žinodamas, kad Velnio nėra ką bijotiesi, laikant mažą vaikutį ant rankų, jis išbėgo laukan, pagriebė vaikutį, ir Velnias neįstengė jam nėko

Keksztu Simas.

Priezodis: gera barnis neapmauda —
gera tvarka tai nauda.

Kregždinėje jau nuosenovės gyveno viensėdijoje du ukiningu: Kekštas ir Strazdas, pramanytas Kreivarėza. Da ir dabartės aplinkiniai juos tebevadina viensėdžiais. Numirus Kekštų seniui paveldė ukę jo vienturtis sunus, vardu Simas. Kekštų Simas, kaip ir kiekvienas vienturtis augo padykusiai, tėvų palepinamas, vienok nepavirto į isztvirkėlį. Jug nebeto, budamas, jau iš piemenų išėjęs, kaip kiekvienas jaunas berniokas, kartais šventoms dienomis budavo užgaišta su jaunųjų kumpanija, kartais gryždavo namon jau ir pusėtinai įsidrožęs, tačiau į akis nė vienam nekibo, galvos niekam nepraskėle; mat, proto niekad nepragerė. Draugai jį labai mėgo: jisai buvo labai šnekus, malonus, mokąs kitus prajuokinti ir pats gardžiai pasijuokti.

Vedė Simas jau gerai suaugęs — net ketvirtą dešimtį įpusėjęs. Tapęs ukininku varė savo ukę tėvo pėdomis. Gyveno nė kiek ne geriau už kitus: kur pas kitą pakrika, pas jį teip-pat, o kur šaip bei teip — tai ir pas jį nekitaip. Jug nebuvo kam pamokinti, o pats iš savęs nieko naujo neišsimanė. Štai ant savo laimės jisai netyčia susipažino su vienu jaunu daktaru, savo pačios brole-vaikiu. Šitas jaunas mokslo vyras besikieminėdamas atvyko ir pas Simą, savo naują giminaitį. Vakare po visų gana rimtų šnekų, daktaras išsitraukęs iš kišeniaus knygutę, Simui paskaitė labai gražią pamokinančią pasaką. Labai jam patiko. Pabaigus skaityti jisai meldė daktarą parduoti jam tą knygapalaikę. Daktaras Simui atidavė dovanai ir liepė kitiems ją paskaityti. Davė jam da dvi knygutės, labai naudingas, pamokinančias apie geresnį žemės dirbimą ir gyvuolių auginimą. Simui dovanos labai patko ir didelei buvo dėkingas savo giminaičiui daktarui. Skaitė jisai tas knygutės su tikra atida, perskaitė po kelis kartus gals nuo galų. Jo galvoje dabartės viskas persivertė. Gulė, kėlė — bepaliavos manė apie tai, kas parašyta tose knygutėse ir troško kogleičiausiai persitikrinti apie jų teisybę. Ne gana da to; jisai nuo karabelninkų ir nuo kitokių knyganėjų prisipirko daug yvairių knygučių — tai

apie ukę, tai teip suvisokioms pasakomis, ir teip priprato skaityti, jog net nuo pačios ne sykį gavo rėkti, kad, anot jos, ant tų niekų tik pinigus mėtė, o naudos jokios; net kartais keršydavo sumesti į pečių. Simas ant nieko nepaisė; pagal daktaro parodyjimą jisai pradėjo pirkti net laikraštį ant ištisų metų, vadinamą „U k i n i n k u.“ Šventoms dienomis arba ir šiokioms, atspėdamas nuo dabto, su dideliu žingeidumu skaitė naujai įgytas knygutės; perskaitęs kožną gerai apmąstė, ir jo mintyse virte virė mislys, kad tik greičiaus pasemtą iš jų mokslą pritaikinti prie darbo. Tai-gi, Simas, ne ką nē trukus, stvėrėsi už darbo. Atėjus pavasariui, tik spė laukai pradžiuti, jisai įsitaisęs tam tyčia akėčias, šoko akėti pievas; kur tik buvo samanomis apžėlusios, visur atidžiai išakėjo po kelias eiles, samanas gražiai iš pievų išvalė, paskui apsėjo dobilais, motiejukais, visokioms gerų žolių sėklomis, apibarstė patašium ir, kad žinotumėte, kokia puiki buvo pieva. O kokia žolė?! Kitais metais tik kur-nekur budavo pasidraikę, o tą metą pradalgės susivarė į kelį. Budavo auga tik smilgos, barškučiai, ožkabarzdžiai ir kitokia menkos vertės žolė, kad gyvuoliai mįsdami tokia žole pavasariopkas metą budavo pakilnojami; dabartės-gi pataisytos pievos šieną suėda per medų, gyvuoliai net žvilga; — net ir arkliams tokiu šieniu užsivaduoja daug grudo: pirmažiemiams ir antražiemiams kumeliams tik kartą per dieną dėl atmainos pakīša kaponės, — vienu šieniu beveik teminta per žiemą ir buna atsigriebę, linksmi ir diktesni, nekaip kitais metais.

Toliaus, kur pieva buvo augšta — tai tokią išarė, pagal išteklių užtręšė mėšlu, užsėjo miežiais arba avizomis, užbarstė gerų, edamų žolių sėkloms, — net už 12 rublių parsigabėjęs iš Varšavos iš kokios ten sėklų krautuvės. Nepaisė jis nė ant darbo nė ant skatiko, kad tik stotusi pagal jo norą. Per du tris metus, neatleisdamas taisė pievas bet ir pagalios išsipildė jo siekis ir pasitvirtino knygučių teisybė. Kokias dar pievas jisai turėjo, tai net miela pamatyti pavasario metą: kur tik žvilgtersi — visur da juoda, žolėlė vos tik kišasi laukan, tartum gėdindamasi parodyti saulei savo suvargusią galvą, o jo pievos žaliuoja kopuikiausiai, rodos žaliu ak-

somu užtiesta, tartum, nė nebūta ten šiaurios žiemos. Žolės prizelė į juostą. Šienpjuviai ne teip, kaip kitąsyk pasišvilpaudami pjovė: varė dabartės įsireižę, per nugaras prakaitas srioventi srio-veno. Dabartės griebus grėbliu ant daikto plekas, o kupetų kaip girioj' medžių. Kur kitąsyk gaudavo 10 vežimėčių, tai dabartės 20-30 vežimų. Štai ir sugrįžo jam visi išdavimai dešimterio-pai. Džiaugėsi jis pats, o jo kaimynai stebėti stebėjosi. O jug ne vienas ir žodį numetė ant juoko, kada Simas užėmė tokius nepaprastus darbus. „Darko tas beprotis savo pievas“, visi sakė: „padarysi tu čion ką prieš Dievo galybę! Visur pievos paliovė žėlusios: turbut, tokia Dievo valia...“ O jis štai ėmė ir parodė visiems, juog tai ne Dievo valia, tik ukininkų menkas išmanymas apie žemdirbystę, tamsumas ir apsilėdimas ukininkystės dalykuose. Skaitykite, anot Simo, knygas, tai ir prašvis jūsų akys, apsišvies protas, patirsite savo klaidas, prigulinčiai išmanysite gyventi ant ukės, kelis syk tiek turėsite naudos ir visiems bus lengva gyventi. Jug kitąsyk ir pats Simas laikė knygas už nieką, už išmargintą pluoštą popieros, o šiandien jau gerai supranta apie jų naudingumą ir moka priderančiai jas guodoti. Tai-gi, kaip sakiau, pataisius pievas, jau nebereikėjo Simui pavasariop kelti gyvuoliai už vuodegos: išleidus lankan, nė suvarinėt negali, atsiduria belakstydami į vidurlaukę.

Neilgai trukus, jis ir gyvuolius prasi-manė geresnės veislės. Veršius pirko dvaruose nuo gerų galvijų, savo senovinius menkos vertės išsipardavinėjo ir su laiku jau turėjo didelius, derlingus, ne prastesnius, kaip dvaruose.

Dar kiekvieno, einant pro šalį, Simų kaiminė atkreipia akis, kožnas žiuri ir gerisi derlingais jo gyvuolėliais. „Tai tik ir sekasi tam Simui, jau tik ir padeda jam Dievas!“ eidami tarp savęs šnekučiuojasi. Kur-gi nesistebės? Dabartės gali stebėtis net patsai Simas: pirma budavo valkiojasi ant plikų dirvų arba pievų pusiau įgaisę galvijėliai, gali sakyti, vėjo papučiami, o dabartės, vyruti, galvijai į galviją, jaučiai kaip triobos, o karvės vos tešmenis apžergia! Pirma pieno, gali sakyti, tik paragaut teturėdavo, valgė pusiau n-baltintą, o milžo šešetą karvapalaikių; dabartės-gi melia (Toliaus bus.)

26-metinis Balius

Draugystės šv. Kazimiero atsisibus subatoje 17 d. Lapkričio (November) 1900 svetainėje „Caecilia Hall“, 101-103 Grand str., Brooklyn, N. Y. Įžanga su padėjimu drabužių vyrams 25 ct. moterims 15 ct. Prasidės 7:30 vakare. Visus sirdingai užpraszo

Komitetas.

Didelis lietuviszkas PABRIKAS SKRYBELIU!

Dirbu Skrybėles kietas ir minkštas vi-okių spalvų, geriausia proga dėl viszku sztornyku kad parduodu tuzinais in sztorus ir ant geriausių iszlygų. Jeigu norit turėti savo krautuvėse geras skrybėles dėl savo kostumerių tai kreipkitės pas:

E. F. Bloom'a
55 McChesney st.
ORANGE N. J.

SEND 50 CENTS to us with this ad, and we will send you our celebrated LA BERTA GUITAR by express, C. O. D., subject to examination. It is a Genuine La Berta American made instrument of great beauty, perfect rosewood finish, very highly polished. Handsomely inlaid around sound hole and inlaid stripes in back, celluloid bound top edge. Fingerboard accurately fretted with raised frets, inlaid pearl position dots, American made patent head, and finest nickel plated tailpiece. A REGULAR \$8.00 GUITAR, powerful and sweet toned, furnished complete with an extra set of best quality steel strings and a valuable instruction book which teaches anyone how to play.

EXAMINE THE GUITAR at your express office and if found exactly as represented and the greatest bargain you ever saw or heard of pay the express agent \$3.65 less 50c, or \$3.15 and express charges and the complete outfit is yours. Satisfaction guaranteed or money refunded in full.

SPECIAL PREMIUM OFFER. With every order accompanied by \$4.65 cash in full we will give a lettered Fingerboard Chart. It is an accurate guide, having all notes, with sharps and flats in full view, and can be easily adjusted to any guitar without changing the instrument. With the use of the lettered fingerboard anyone can learn to play without the aid of a teacher. Write for free musical instrument and piano and organ catalogue. Everything at lowest wholesale prices. Address: **SEARS, ROEBUCK & CO., CHICAGO** (SEARS, ROEBUCK & CO. are thoroughly reliable. -Editor.)

Neskaityk!

Hallo! kur eini?
— Einu pas Jankauską iszsigert, nes jis užlaiko gardžiausią Alų, Vyną ir Degtinę visam Waterburyje.
— Na, kad teip, tai eisiu ir asz, nes asz to pirmiaus nežinojau.
— Tokius gėrymus, kokius jis užlaiko, geria Lietuviai, ponai, karaliai, kunigai, ubagai ir szejp „dželtamonai“.
— Pas jį Cigarų laivas atplaukia kas mėnesis net isz Kubos.
Nepamirškite adreso.
J. A. Jankauskas
768 Bank str. Waterbury, Conn.

Del vyru tiktai.

Asz kencziau daugelį netų, kaip pasėkmę jaunystės iszdykumo ir perzengimą įstatymų prigimties. Asz iszleidau ezimtus dolerių ant daktarų, nerandant pagelbos. Galiaus, lankantės savo szalije, asz kreipiausi prie tulo garsaus daktaro Viennoje ir jis davė man gyduolių, kurios manę vis azkal iszgydė. Asz apie tai pagarsinau savo draugams ir tie, kurie kentė phizizkai, bandė ir iszgydytais tapo. Tada asz vislazkal peršilindijau, kad kiekvienas kencziantis nuo tų ligų, gali atgauti sveikatą, vartojant tas gyduoles.

Daktaras davė man receptą ir gerai žinant, kad daugelis galėtu pasinaudoti laz jo, asz pasiryžau suteikti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz neturiu ką parduoti ir pinigų visai nenoriu. Asz garsinu vien dėlto, kad ezl žinia ne viensm gali buti naudinga. Jelga reikalaujete, raszykite idėdami markę ant atsakymo ir asz atsiėsiu jums tą receptą lietuviszko kalbot. **KAREL JOHNSON**, 32 Hohman st., Hammond, Ind.

ONLY \$5.00

SEND US \$5.00 as a guarantee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00 and we will return your \$5.00. 100-lb. combination lock safes for the home, \$8.95; 300-lb. office and store safes, \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$28.50; 1250 lbs., \$32.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$62.75; 65 inches high, 3000 lbs., \$80.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles; for 1000 miles, 40 cents. **WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE** and special liberal C. O. D. offer. **SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.**

D. L. & W. R. R.

Trukiai iszleina isz Plymouth'o:

Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto | Scranton New York, Philadelphia, Binghampton, Elmira Buffalo, ir visų tarpinių stacijų bel | Vakarus.
Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 isz ryto | Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bel visų tarpinių stacijų ir susvienijant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore, ir t. t.
Ant 2:23; 3:47; 4:40 7:41 ir 10:15 po pietų | Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpinių stacijų.
Ant 2:30 2:49 4:32 6:43 9:50 11:39 pietų | Northumberland ir visų tarpinių stacijų susvienijant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.

Tiketiai už pigiausę prekę | visas szalia, Sziaurę — Pietus, Rytus ir Vakarus ir | minksztujių anglių apšilinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa.

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosulį, bronchitis, perszalimą, gripą, pradžią džiovos.

Severos Balsamas dėl Plauczių

Geriausia gyduolė nuo kosulio. 25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nesmagumai praėina po vartojimo.

Severos Aliejus szv. Gotardo

Linimentas szejmyniszkas Prekė 50 ct. Lietuviszku agentų reikalauja me visur.

W. F. SEVERA.
MANUFACTURING PHARMACIST.
CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūles yra gamamos pas A. Groblev-kį, 111 Main str Plymouth, Pa.

WM. N. REINOLDS, Jr.,
ADVOKATAS.

42 Welles Building,
Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
Skolina piningus.

Dr. Kallmerten
GARSINGAS SPECIALISTAS

Chroniszku, nerviszku ir privatiszku ligų vyrų, moterių ir vaikų kuris iszgydo per paczta.

\$1,000

nagrados duos dėl to gydintojo kuris iszgydė tiek ligų ligų | tą balką kiek Dr. K. Jojo gydūoles yra dirbamos isz žolių ir ezaknų dėl kožno ligoio atskyrim. **DR. KALLMERTEN ISZGYDĖ TUKSTANZIUS.** Daugelis likos gydintojų apšleiti kaip neiszgydomi. Jeigu kenti ant kokios norinta ligoa, raszykite pas Dr. K. idant prisistutu **RODA (DYKAI).** Apraszykit gerai savo ligą, lytį, (vyras ar moteriszko) amžį, kiek sveri, truputį plaukų ligoio ir už 2 centus paczting markę o apturėsi teisingą apraszymą ar galima bus iszgydint ar ne. Adresas:

DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

Dr. Leonard Landes,
Lietuviszkas Daktaras.

134 E. 24th St. New York.
Garsingas gydytojas vyriszku ir moteriszku ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligo-bueziuose; Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo pėdėtinu mokslo Labanon, Baller-vio, Port Graduate Hospital College ir t. t.

Uz tikrina iszgydyma

visų slaptų ir paprastų ligų, kaip tai: pluczų, kepenų, skaudėjimą vidurių gėlves, nepomietį, apalpimą, skaudulius, zaizdis, tynamą, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviszku ogų reikia naudoti elektrikinias prietaisas.

Ligas lytiszku dailiu

iszgydysiu | keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą zarnų, iszdziuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegu ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydau pasekmingai, ir slopeimas ligas užlaikau slapybėje.

Dr. Leonard Landes.
134 E. 24th St., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nu 9 ryto tel 1 po piet. nu 5 po piet iki 8 vakaro
Nedėliomis: nu 8 iki 10½ val. ryto; nu 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykal.

Užpraszydami gydyklas prisiuskite \$1.00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveri ir apraszyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuvė tapo Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parados už rupestinga, teisinga ir artistiszka iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszi gudotiniems Kunigams ir gudotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsilmdama iszdirbimais igijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

